GAZETA LWOWSKA

W Piątek **Nro. 138.** 2. Grudnia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

Ze Lwowa d. 30. Listopada. — Zupełne wyzdrowienie Nayiaśnieyszego Cesarza Jmci, naszego naymiłościwszego Pana, obchodzono i w naszem mieście publicznie przez dziękczynne modły.

Nabożeństwo odprawione było uroczyście w tuteyszym kościele Archikatedralnym, na którem znaydowały się wszystkie publiczne Władze i Urzędy. Załoga woyskowa i milicyia mieyska wystąpiły w szyku przed kościołem i na rynku, a podczas Mszy W. i hymnu Ambrożego dawano zwykłe salwy. Licznie zebrany Lud ze wszystkich stanów cisnący się do Ołtarzy, i to samo we wszystkich kościołach odprawiane nabożeństwo, są iawnym dowodem, że powszechną iest miłość, która serca wszystkich do osoby naylepszego Monarchy wiąże i niezmyślona radość, która z powodu tego szczęśliwego zdarzenia, na twarzy każdego z poddanych malowała się. O godz. 3ciey zebrało się u Hrabiego Fresnel, naczelnego Wodza w Galicyi, liczne towarzystwo znakomitych osób na wielki obiad, podczas którego spełniano toasty za zdrowie N. Pana wśród powtarzanego Vivat! i huku działowego.

— *Z Wiédnia d. 25. Listopada.* —

Kancelaryia nadworna połączona, nadała uwolnione mieysce Chyrurga cyrkułowego w Zaleszczykach Cyrkułu Czortkowskiego, Gabryielowi Suchorowskiemu drugiemu Chyrurgowi w ogólnym szpitalu Wiedeńskim.

W wykazie na rok szkolny z 1824 na 1825 Uniwersytetu Wiedeńskiego stopniem Doktorów medycyny zaszczyconych znayduią się: Kratter Henryk, Spausta Franciszek, Wrecha Wincenty (oraz Doktor Chyrurgii) ze Lwowa — Piwocki Erazm Felix ze Zbaraża.

Gazeta Preszburgska z d. 22. Listopada donosi: »Na dwudziestem posiedzeniu Stanów odbytem w d. 15. b. m. odczytano powtórnie odpowiedz N. Pana, daną w d. 9. t. m. na przedstawienie Stanów, i naradzano się nad tem. Obrady te ciągły się dnia następuiącego na posiedzeniach cyrkularnych aż do Niedzieli d. 20. t. m. w którym to dniu nastąpiło posiedzenie obiedwóch Tabul, z którego rezultatem Arcy-Xiąże Palatyn wyiechał wczoray rano do Wiednia.«

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Gazeta Filadelficka donosi, że pakiety i papiery, które Jenerał Lafayette podczas nieszczęsnego wypadku na statku parowym: Mechanik na rzece Ohio, był utracił, zostały znalezione i onemuż z Nowego Orleanu posłane.

W Filadelfii wznoszą pomnik na cześć Washingtona; stać ón będzie na placu maiącym tegoż męża nazwisko. Takowy całkiem z marmuru na stop 130 wysokości wystawiony będzie podług rysunku pomnika Thrazybula w Atenach.

Ameryka Hispańska.

Gazeta poranna Angielska mowi: »Donoszą, że Oficer Francuzki nazwiskiem Curtois de Saint-Clair został w Mexyku iako taiemny Ajent Rzędu Hawanny i Konzula w Kubie uwięziony. O zamiarze iego poselstwa dowiedziano się z listowania, które przeiął Rząd Mexykański. Udawał ón podróżuiącego kupca. Rząd Mexykański niechciał go sądzić publicznie, ponieważ wiele osób znakomitych stolicy przez iego wyznania byłoby skompromitowanych.«

Gazety Nowo-Yorkskie mówią znown o uzbraianiach w Mexyku przeciwko Kubie. Słychać o 15000 ludzi, w Campeche stoiących, i o posiłkach przez Rząd Kolumbiyski do tego przedsięwzięcia przyrzeczonych, w którym to celu wszystkie okręty woienne Kolumbiyskie gotowe wyyść pod żagle, maią być w Kartagenie zebrane. Na wyspie Kubie są w poruszeniu umysły, i adres tamże podpisany posłano do Boliwara. — Karawana złożona z 17 Amerykanów północnych i 23 Mexykanów powracaiąca w Lipcu przez Nowy Mexyk do Zjednoczonych Stanów została od 700 Osagskich Indyianów napadniętą i zrabowaną, którzy iey zabrali 140 mułów i koni, lecz nikogo nie zabili. Między podróżnymi był współczłonek Kongressu Mexykańskiego, chcący udać się do Washingtonu dla obeznania się z północno Amerykańskiemi instytucyiami.

)(

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Po wymianie przed kilką dniami ratyfikacyi między Angliią a Kolumbiią zawartego traktatu, przedstawił P. Kanning w d. 11. Listopada Kolumbiyskiego Posła P. Hurtado, Królowi, który go łaskawie przyiął. Wprzódy, nowy Poseł północno Amerykański P. King złożył Królowi swoy list wierzytelny.

Z Buenos-Ayres otrzymano gazety i listy dochodzące do d. 7. Września. Izba Reprezentantów Bandy wschodniey ogłosiła dwa akta datowane w Florydzie pod d. 26. Sierpnia; z których iednym ogłasza się za niepodległą Portugalii i Brazylyi, drugim przystępuie do związku prowincyy nad rzeką la Plata.

Z Limy odebrano listy z d. 15. Lipca zapewniaiące, iż Jenerał Rodil zastrzegł sobie poddać Calao pod warunkiem, że załoga wyydzie ze wszystkiemi honorami, i natychmiast popłynie do Europy. Listy te dodaią: przełożenia tego nieprzyięto, albowiem co chwila spodziewaią się, że twierdza ta musi się poddać na łaskę lub niełaskę.

Znaczne spadnienie od dni kilku wszystkich papierów na giełdzie Londyńskiey, przypisuie Kuryier przybyciu trzech gońców handlowych z Paryża, którzy przywieźli wiadomość od wypadkach na tameczney giełdzie.

Dzienniki Bombayskie mowią, że Rząd Francuzki zamyśla założyć w Madagaskarze osadę kary i poprawy podobną, Angielskim w Nowey południowey Walii.

Francyia.

Król wyznaczył 1200 fr. pensyi wdowie niedawno zmarłego w Paryżu rzeźbiarze Dupaty.

Towarzystwo Paryzkie, do zaprowadzenia statków żelaznych parowych, spuściło w d. 5. Października pierwszy statek tego rodzaiu. Jest on lżeyszy od drewnianego podobną ilość beczek biorącego.

Pałac, mały Luxembourg, ma być na uposażenie Izby Parów kupiony.

Włochy.

Dziennik Rzymski *Diario di Roma*, ogłosił następuiące Brewe Apostolskie przeciwko Syzmatyków katolików w prowincyi Utrechtskiey.

»Leo XII. Papież. Naszym ukochanym synom, katolickim mieszkańcom Hollandyi, Nasze Apostolskie pozdrowienie i błogosławieństwo. Syzma Utrechtska iuż dawno niepokoi Kościoł katolicki. Aby temu zgubnemu złemu zaradzić, czegoż nieczynili Papieże, Nasi Poprzednicy? Jednakże wedle niezbadanych wyroków Pana, ni zbawiennemi poradami, ni łagodném napomnieniem, nitęż nakoniec groźbą i rozciągnieniem kar kanonicznych nie zdołali naprowadzić zaślepionych na drogę zbawienia i powrócić ich na łono ich matki, świętego Kościoła. Wilhelm Vet, który ośmiela się mianować Biskupem Deventerskim, i niewstydził się listem swoim z d. 13. Czerwca b. r. donieść Nam o swoim wyborze i konsekracyi, dał nowy dowód tak wielkiego uporu. List iego iest pełen słodyczy, udaie uszanowanie i posłuszeństwo ku Nam; iednak z pisma tego widziemy dostatecznie, iaką wartość mamy nadać tym obłudnym i dawno zużytym pochlebstwom; albowiem Wilhelm okazuie się być napoiony temi samemi obłędami, z tąż samę uporną krnąbrnością świętym ustawom kościoła opieraiący się, słowem, temi wszystkiemi plamami zmazany, któremi iego towarzysze obłędów, Syzmatycy Utrechtcy od początku zmazani, byli. Pomimo to nie wstydził się iednakże Wilhelm, przedstawiać takowe iako zupełnie niewinne i bez zmazy, a nawet obsypywać ie wielkiemi pochwałami. Gdy więc Wilhelm w niczem się nie różni od tych, przeciwko którym Nasi poprzednicy, używszy daremnie wszystkich sposobów, których im oycowska łagodność podawała, słusznie osądzili z wszelką surowością postąpić; tak więc i My idąc w ich szanowne ślady, postanowiliśmy rozciągnąć podobne kary kościelne na wspomnionego Wilhelma Vet; albowiem ukochani Synowie, niechcemy, aby ieden z was, pośrod których niestety Syzma Utrechtska wkradła się i pożera dusze, uwiedziony ponętami tych oszustów, szedł za nimi iako dobremi pasterzami, dał się uwieść obłudnemu głosowi wilków, odzianych w owczą skórę, by owczarnią łatwiey zniszczyć, rabować i dławić mogli. W skutek tego rozkazuiemy, mocą Nam nadaney Apostolskiey Władzy, i oświadczamy, że wybór Wilhelma Veta na Biskupa Deventerskiego iest niepozwolony, żadny i nieważny, i tegoż poświęcenie nieprawne i świętokradzkie było. Wspomnionego Wilhelma Veta, iakoteż wszystkich, którzy mieli udział do iego karygodnego wyboru, i swoią władzą, starannością lub radami do onegoż wybrania lub poświęcenia przyłożyli się, exkommunikuiemy i na nich klątwę kładziemy. Uchwalamy, rozporządzamy i oświadczamy, aby iako Syzmatycy, byli wyłączeni od obcowania kościelnego, i by ich unikano; nadto rzeczony Wilhelm od wykonywania praw i spraw właściwych Biskupiemu sądownictwu, iest zawieszony, temuż pod karą exkommunikacyi, *ipso facto* i bez dalszego obiaśnienia, zakazuiemy przygotowywać święte Chryzma, udzielać sakramentu bierzmowania, wydawać rozporządzenia lub inne Biskupom właściwe akta; i uprzednio wszystkie i każdy akt, któryby ważył się uczynić, ogłaszamy zupełnie za żaden i nieważny. Ci, którzy od nie

go święcenie duchowne otrzymali, niechay wiedzą, iż są zawieszeniem związani, i że staną się nieregularnymi, ieźli w skutek otrzymanego święcenia sprawowali powinności duchowne. Z głębokim żalem i boleścią rozciągamy te kary na winnych. O gdyby przez ninieysze Nasze rozporządzenie kruchą przeięci, w zgryzocie byli pogrążeni; gdyby płakali i w samych siebie weszli iakieyże nie doznawalibyśmy radości! Jakieyże łzy radości nie wycisnęłoby z oczów Naszych takie nawrócenie! Z iakiém uczuciem nie przyięlibyśmy w obięcie Nasze żałuiących synów, którzy do swego oyca powracaią! Jakieyże podzięki nie złożylibyśmy zato litościwemu Panu! Codziennie zanosiemy do niego szczére modły, aby Nam i całemu Kościołowi téy pociechy udzielić raczył! Czyńcie toż samo, wielce ukochani Synowie, których nieprzezwyciężoną wiarę, niewzruszony związek ze Świętą Apostolską Stolicą, iako środkiem prawowierney iedności dokładnie znamy i pochwalamy. Aby wam pomocy Naszéy do dobrowolnieyszego, zupełnieyszego i radośnieyszego wypełnienia tego obowiązku ewanielickiéy miłości dozwolić, udzielamy wam Naszego Apostolskiego błogosławieństwa.«

»Dań w Rzymie na Watykanie pod pierścieniem rybackim d. 19. Sierpnia 1825, w drugim roku Naszego Papieztwa.«

Od nieiakiego czasu mocno był zatrwożony handel na morzu Adryiatyckim iakoby przez Trypolitańskie rozboynicze okręty. Wiele zdobyczy, pomiędzy któremi znaydował się okręt pod banderą Rzymską, zostały zebrane. Podług doniesień z Otrantu ieden z tych okrętów rozboyniczych wzięła fregata Angielska i zaprowadziła do Korfu. Przy śledztwie okazało się, że to był okręt Grecki zupełnie Maynotami osadzony. Ztąd wnosić należy, że i inne z tegoż samego są żrzódła. Wszystkie marynarki pilnie są zaięte, położyć koniec temu złemu co dzień przewagę biorącemu, a to przez ściste ściganie rozboyników, którzy zwyczaynie całe osady okrętów schwytanych, wycinaią.

Niemcy.

W Baden, w Xięstwie Badeńskiém, rozkazał W. Xiążę postawić most na łańcuchach na tak zwanym strumieniu Oos; tę robotę przywiódł do skutku zeszłego łata w krótkim czasie artysta Kapitan i Dyrektor budowli woyskowych Arnold z Karlsruhe.

Turcyia.

Dostrzegacz Austryiacki umieścił pod artykułem: »*Z Wiednia dnia 22. Listopada*:«

Ostatnia poczta z Konstantynopola nie przyniósła nic nowego z teatru woyny. Nawet w Konstantynopolu oprócz posłuchania Król. Niderlandzkiego Posła P. Van Zuylen u W. Wezyra, i uroczystości Narodzenia Proroka (*Mewludi - Nebi)* w d. 24. z. m. obchodzoney, nie zaszło nic znacznego.

Podług wiadomości ze Smirny, Baszowie: Selim i Ali, tak długo przez Greków nieprawnie trzymani, wymienieni nakoniec zostali za syna Beia Mainy i kilku innych Wodzów Greckich, którzy w ciągu teraźnieyszéy kampanii, częścią w Nawarynie, częścią na innych mieyscach dostali się w niewolę Turecką, a w d. 19. Października przybyli na fregacie Cambrian, pod sprawą Kapitana Hamiltona do Smirny. Cambrian popłynął ztamtąd do Korfu, aby wziął nowego Król. Angielskiego Posła przy W. Porcie, P. Stratford-Kanninga, i zawiozł do Dardanellów.

Gazeta Hydryiocka: »Przyiaciel Ustaw« po czteroniedzielnéy przerwie (od d. 29. Sierpnia do d. 30. Września) znowu wyszła. Za przyczynę téyże podaie Redakcyia tego pisma [słabość pierwszego i drugiego drukarza; atoli, iak za pewność głoszą, maią być inne powody tego rodzaiu zawieszenia.

Obadwa Numera »Przyiaciela Ustaw«, które otrzymaliśmy, datowane są z d. 30. Września i z d. 7. Października. (Numeru 146. z d. 3. Paźd. niedostaie.) Numer 145 zawiera Rozporządzenie z d. 16. Sierpnia, datowane w Napoli, a wydane przeciwko wychodcom. Tylko ludzie nad lat sześćdziesiąt, kobiety i młodzieńcy mniéy lat szesnaście, mogą wyyść w razie niebezpieczeństwa, i to za pozwoleniem mieyscowéy Władzy. Rozporządzenie to opiéra się na dawnieyszéy Ustawie, mocą któréy przestępca pozbawiony iest czci i utraca prawo obywatelstwa.

Numer 147. z d. 7. Października umieścił następuiącą ustawę z d. 12. Września dotyczącą się wprowadzenia spisu ludności:

Rząd tymczasowy Grecyi.

»Ponieważ powiększenie woyska regularnego iest naystósownieyszym środkiem do ustalenia Greckiéy niepodległości, i to powiększenie tylko przez prawny nabór za pomocą spisu ludności może być osiągnione, zatém Ciało doradcze uchwaliło:

1) Ma być w całém Państwie Greckiém podług spisu ludności nabór po iednym człowieku ze stu dusz, a to z mieszkańców każdego miasta, miasteczka i wsi. Wiek żołnierza oznaczony iest od 18 do 30 lat.

2) W mieyscach, gdzie liczba mieszkańców nie dochodzi zupełnéy liczby stu, zatém ostatni

ułamek więcéy, iak 5o dusz, rachowany będzie za zupełne sto, i daie żołnierza; mniéy iak dusz 5o nie stawią żadnego.

3) Nabór odbywać się będzie przez losy, ciągnione przez wszystkich mieszkańców od 18 do 3o lat; od tego nikt nie iest wyięty ktokolwiekbądź, chyba, że stawia za siebie drugiego, na którego nie padł los, a maiącego wiek potrzebny.

4) Wyiętymi od spisu są: synowie iedynaki, i ci, którzy dowiodą, że są ułomni na ciele.

5) Ze spisowych występuie przez losy co rok trzecia część, i będzie nową trzecią częścią zastąpiona, tak, iż we trzech latach odnowione zostanie całe regularne woysko.

5) Do wystąpienia tego nikt iednak nie iest obowiązany; ci, którzy pozostaną, szczególniéy będą dla służby uważani.

7) Oficerowie zobowiążą się na trzy lata do służby i nie podlegaią odnowieniu w trzeciéy części. Gdyby zaś chcieli wyyść po trzech latach, tedy zatrzymaią swoie woyskowe stopnie i odbiorą trzecią część swéy płacy.

8) Niniéysza Ustawa ma być do Kodexu Ustaw wniesiona, i ogłoszona.

W Napoli d. 22. Września 1825.

Prezydent: »Panuzo Notara.«

Sekretarz Jeneralny: »Jo. Skandalidi.«

Potwierdzono:

Prezydent Ciała wykonawczego:

»Jerzy Konduriotti.«

Sekretarz Jeneralny: »A. Maurocordato.«

Podług wiadomości z Korfu z d. 23. Paźdz. w Messolundze wszystko, iak od kilku miesięcy w tym samym było stanie; lecz sądzono, nawet sami Grecy, że naczelny Wódz tamecznego woyska oblęgaiącego, Reszyd Mehmed Basza, przeciwko zwyczaiowi Tureckiemu, nie powróci w teraźnieyszéy porze do domu, lecz zamyśla prowadzić woynę, nawet w zimie. Co pokazuie się ztąd, że Seraskier kazał poczynić przygotowania do wystawienia trwałego mostu na Achelousie (rzeka Aspropotamos), aby związki swoie z prowincyiami północnemi, z których czasami miewa posiłki, ułatwić i zapewnić.*)

W d. 18. Października były Jenerał Neapolitański Rossarol (osławionéy pamięci w Messynie) wraz ze swoimi pięcioma synami i w towarzystwie iakowegoś Amerykanina, nazwiskiem George, popłynął do Napoli di Romania z Zante, gdzie lat dwa bawił. Równie udało się tamże przed kilkoma tygodniami dwadzieścia sześć osób wysłanych przez Wydział Paryzkich Filellenów, między któremi znaydował się także Francuzki Podpułkownik Arnaud, syn znanego Radcy Stanu (pod Buonapartem) Regnault de Saint Jean d'Angely, i kilku Oficerów artyleryi.**)

O wypłynieniu połączonéy Egipsko-Konstantynopolitańskiéy floty z Alexandryi nie zdaie się być wątpliwości, chociaż dotąd brakuie urzędownych doniesień, i ieźli damy wiarę wiadomościom marynarzy, odebranym w d. 11. t. m. w Tryieście, więc takowa wysadziwszy część woyska w Suda (w Kandyi) stanęła na kotwicy. w pierwszych dniach Listopada pod Nawarynem.***)

---

*) Odebraliśmy z Korfu Numera Kroniki Greckiéy 72 do 76 z d. 21. Września do 5. Października, i w następnych naszych Numerach, udzielemy treści z umieszczonego w tychże Dziennika oblężenia. Nayobszerniéy opisana iest wycieczka, przedsięwzięta przez Greków w d. 21. Września wieczorem, przyczém zapalili oni dwie miny, przezco oblęgaiącym podług tego Dziennika wiele szkody wyrządzili.

Przyp. Dost. Aust.

**) Porównay artykuł: „Wyspy Jońskie" w Nrze. 131 Gazety n.

***) Gazeta: *Osservatore Triestino* z d. 12. Listopada, zawiera zeznanie Kapitana okrętu przybyłego do Tryiestu z Alexandryi, który ten port opuścił w d. 20 Października; podług tego, wspomniona flota, wraz z okrętami przewozowemi, w liczbie 100 żagli maiąca 12,000 ludzi woyska, pięć branderów i 2 parowe statki, wypłynęła z Alexandryi w d. 15. Października. Rzeczony Kapitan dodaie, że flotę tę dogoniwszy na morzu Kandyyskiem płynął z nią aż do d. 3. Listopada, w którymto dniu opuścił ią blisko Nawarynu; flota owa w całéy swoiéy drodze nie spotkała się z eskadrą Grecką.

Przyp. Do. Au.

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31. Grudnia 1825 r. ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 6 1/8 — detto po kr. 1, łót. 12 2/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2, łót. 8 1/8 detto po kr. 1, łót. 16 2/8 — bochenek chleba białego po kr 1, funt — łót. 25 6/8 — detto po kr. 3, funt 2 łót. 13 4/8 — detto po kr. 6, funt 4 łót. 27 2/8 — bochenek chleba śniadego po kr. 2, funt. 1 łót. 9 5/8. — detto po kr. 3, funt. 3 łót. 29 1/8 — detto po kr. 6, funt. 7 łót. 26 4/8 — bochenek chleba razowego po kr. 2, funt. 3 łot. 8 5/8.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawionéy; oraz wzywa się każdego, by wykorzenie przeciwne taryfie doniósł, a prócz zataienia nazwiska, przyzwoitą odbierze nagrodę.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 48. Rozmaitości.)

Redakcyia Jòzefa Bensy; Druk Piotra Pillera.